

Timo Ritakallio
Timo O. Vuori

Elävä strategia

**Kyky nähdä,
taito tarttua
tilaisuuteen**

Alma Talent, Helsinki 2018

Copyright © 2018 Alma Talent Oy ja kirjoittajat

ISBN 978-952-14-3536-2

ISBN 978-952-14-3537-9 (sähkökirja)

ISBN 978-952-14-3538-6 (verkkokirja)

Kansi: Laura Laamanen

Taitto: Maria Mitrunen

Paino: BALTO print, Liettua 2018

Anna palautetta: protoimitus@almamedia.fi

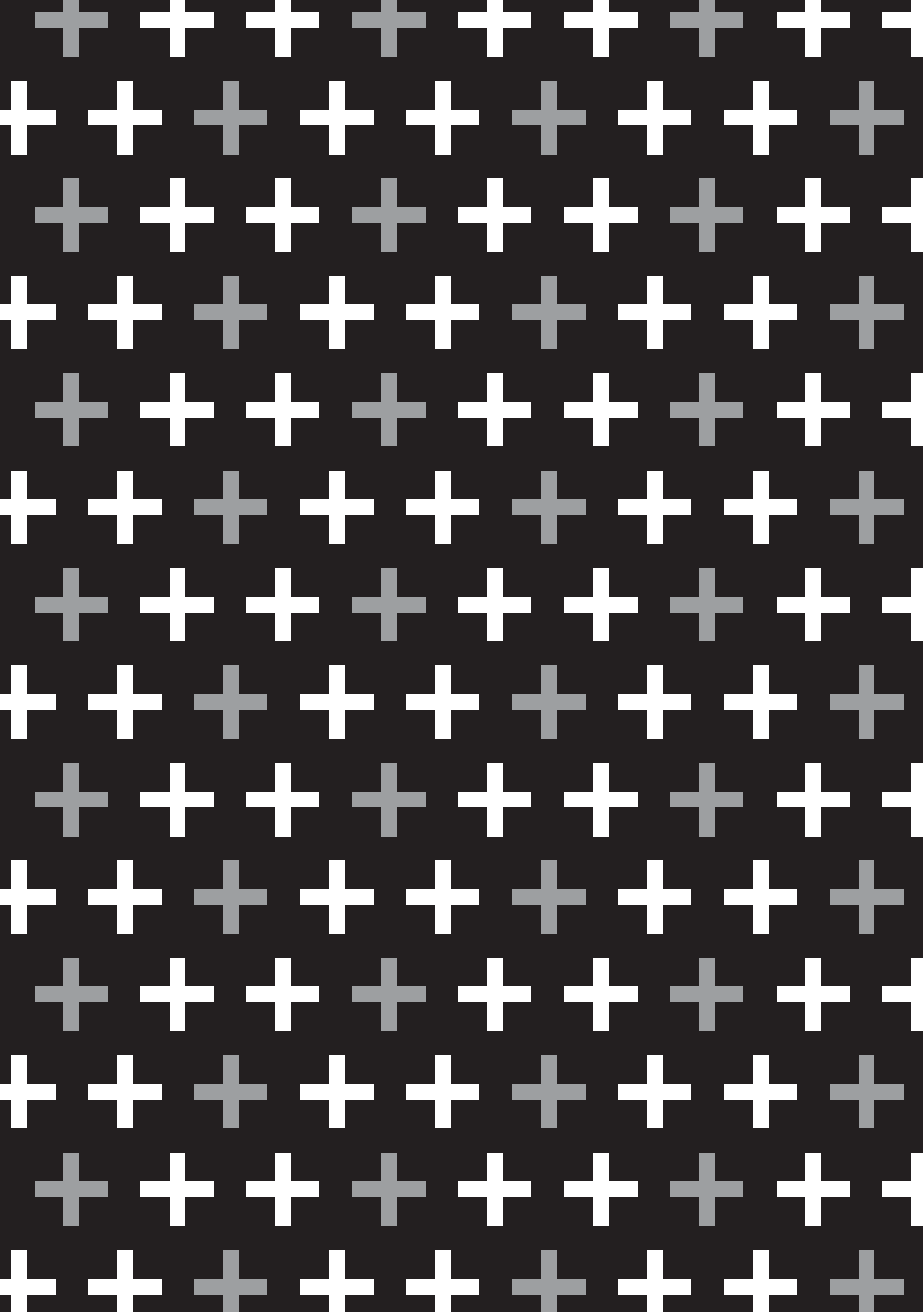
Tilaa **Elävä strategia** Alma Talent Shopista: shop.almatalent.fi

Sisällys

	Kiitokset	9
	Johdanto: Strategia on prosessi	11
1	Jatkuva skenaarioiden luominen	19
	Oletukset strategian ytimessä	19
	Skenaarioiden luominen ja oletusten työstäminen	22
	Liikkuvat skenaariot	24
	Skenaariot ja oletusten toteutumiseen vaikuttaminen	32
	Skenaarioiden ja vaihtoehtojen luominen	34
	Ajattelun ”kvanttitalan” kehittäminen	39
	Tavoitetason määrittäminen osana vaihtoehtojen luomista	42
	Skenaarioiden todennäköisyyden ja oletusten tarkkuuden arviointi	47
2	Analytiikan hyödyntäminen	49
	Skenaarioanalytiikka	50
	Strategiaa mukauttava analytiikka	55
	Operatiivinen tehostus analytiikan avulla	59

	Analytiikan käyttö ulkoisiin toimijoihin vaikuttamisessa	62
	Analytiikan käytölle suotuisan ilmapiirin luominen	66
3	Strategiset kokeilut	69
	Kokeilut strategian skenaariopolkujen testaamiseksi	71
	Kokeiluiden tulkinnan haasteet	74
	Kokeilut osana strategiabudjettia	80
	Kokeilujen käyttö johtoryhmän keskinäisten erimielisyyksien ratkaisussa	81
4	Muokkaaminen (<i>shaping</i>)	85
	Asiakkaiden kyky mukautua ja tarve strategian jatkuvuudelle	87
	Organisaation kyvykkyudet ja tarve strategian jatkuvuudelle	91
	Organisaation kulttuuri ja strategian jatkuvuuden tarve	95
	Johdon oma identiteetti ja strategian jatkuvuuden tarve	98
	Strategian muokkaamisen tasot:	
	organisaation tavoitteet, rakenne ja prosessit	101
	Kaikki ei muutu, mutta muutos on radikaali	107
5	Jatkuva arviointikriteerien reflektointi	111
	Harhaan johtavat muuttujat ja arviointikriteerit	113
	Keskeisten muuttujien valitseminen	117
	Muutokset ympäristössä vaativat uusien muuttujien korostamista strategisten vaihtoehtojen arvioinnissa	121
	Kriteeristön reflektointi	123
	Strategisten arviointikriteerien takaisinkytkentä toiminnan ohjauksen mittareihin	127

6	Olellaisten sidosryhmien kuuntelu ja mukaanotto	129
	Kuuntelun tärkeys ja vaikeus	131
	Keskijohdon ja henkilöstön kuuntelu	135
	Asiakkaiden kuuntelu	141
	Muiden sidosryhmien kuuntelu	142
	Ekosysteemien luominen	143
7	Elävän strategian jalkauttaminen	149
	Semirakenteet	150
	Strategian viestintä	153
	Strategian visualisointi	154
	Elävän strategian motivointi vaatii tunnetason motivointia	156
8	Elävän strategian seitsemän herättävää kysymystä	159
	Loppusanat: Suunnan johtaminen karttaa parantamalla	165
	Viitteet	167

Esipuhe

Niin kuin monella asialla elämässä, tällä kirjalla on monta alkuhetkeä. Timo Ritakallio on kehittänyt omaa strategisen johtamisen taitoaan johtajana OP Ryhmässä, Ilmarisella ja useiden pörssiyritysten hallituksen jäsenenä sekä tekemällä MBA-tutkinnon ja kouluttautumalla Harvard Business Schoolissa Yhdysvalloissa. Timo Vuori aloitti strategian opiskelun Tuotantotalouden laitoksella Otaniemessä ja on jatkanut strategisen johtamisen teorioiden kehittämistä jatko-opiskelijana, tutkijana ja professorina sekä tekemällä yhteistyötä useiden suomalaisten yritysten kanssa.

Tiemme kohtasivat helmikuussa 2014, kun Timo V:stä tuli Timo R:n väitöskirjan valvoja. Alkoi dialogi, joka johti ensin Timo R:n väitöskirjaan syksyllä 2016. Yhteistyö oli molemmin puolin pal-kitsevää, ja tahdoimme laajentaa ja integroida ajatteluamme. Syntyi tämä kirja. Timo R:lle se on käytännön kautta hankitun osaamisen kiteytys ja pelikirja johtamiseen; Timo V:lle se on synteesi useista eri tutkimuksista ja teorioista ja niiden soveltamista käytännön esimerkkeihin.

Vaikka kirja on nyt tekstinä valmis, toivomme, että se jatkaa elämänsä. Työllämme on merkitystä, jos se auttaa suomalaisia johtajia ja asiantuntijoita parantamaan omaa strategista johtamistaan. Johdon tehtävänähän on nimenomaan tehdä yrityksen strategia eläväksi

niin, että sitä toteutetaan koko organisaatiossa ja että se muuttuu konkreettisiksi teoiksi. Ja siihen työhön toivomme kirjastamme olevan apua.

Olemme uriemme aikana oppineet lukuisilta ihmisiltä. Seuraavat henkilöt ovat kommentoineet tätä kirjaa ja auttaneet meitä tekemään siitä paremman: Matti Alahuhta, Jorma Eloranta, Hanne Lehtovuori, Jaakko Pehkonen, Liisa Poikolainen, Pekka Puustinen, Katri Rytönen, Risto Siilasmaa. Kiitos teille!

Timo Ritakallio

Timo Vuori